

Folketinget — Europaudvalget

Christiansborg, den 10. maj 2006

EU-konsulenten

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Resumé af ny grønbog om åbenhed (lobbyisme i EU)

1. Åbenhed omkring lobbyisme og forvaltning af EU-støttemidler

I en ny grønbog om åbenhed fremlægger Kommissionen for det første en række idéer til, hvordan det nødvendige samspil mellem **Kommissionen** og det store antal **interessegrupper (lobbyister)** kan gøres mere struktureret og åbent¹. For det andet diskuteres behovet for øget åbenhed vedrørende **forvaltningen af EU-støttemidlerne**, hvilket også vil stille nye krav til medlemslandene om mere åbenhed vedrørende fordelingen af støttemidler.

2. Målet er en struktureret og åben inddragelse af lobbyisterne

Indledningsvis fastslås, at lobbyisme udgør en legitim del af det demokratiske system². Lobbyister kan på den ene side tilvejebringe viden og sætte fokus på væsentlige problemstillinger; på den anden side bør det sikres, at EU's institutioner ikke udsættes for overdreven, eller på anden måde upassende, lobbyisme³.

På den baggrund foreslår Kommissionen etableringen af et system, der indeholder:

- **Et frivilligt web-baseret registreringssystem** - administreret af Kommissionen – der ifølge Kommissionen indeholder klare fordele for de registrerede lobbyister⁴. Sådanne fordele kunne f.eks. omfatte automatisk inddragelse

¹ Grønbogen, der blev offentliggjort den 3. maj 2006, foreligger endnu ikke på dansk. Den engelske titel er "**European Transparency Initiative**", KOM (2006) 194.

² **Lobbyisme** defineres i grønbogen som "alle aktiviteter der udøves med det formål at påvirke politikformuleringen og beslutningsprocesserne i EU's institutioner". En **lobbyist** defineres herefter, kort sagt, som en person der udøver lobbyisme; det kan eksempelvis omfatte personer ansat i diverse interesseorganisationer, konsulentfirmaer, advokatkontorer, NGO'er, tænketanke m.v.

³ Der kan f.eks. være tale om videregivelse af urigtige, mangelfulde eller vildledende oplysninger for ikke at tale om klare ulovligheder (korruption, bestikkelse m.v.).

⁴ Kommissionen foretrækker som udgangspunkt et frivilligt registreringssystem, men udelukker ikke, at det kan blive nødvendigt med et obligatorisk system.

ifm. Kommissionens konsultationer på områder der måtte have særlig interesse for bestemte lobby-organisationer. Lobbyisterne skal til gengæld bl.a. klart oplyse, hvilke interesser de repræsenterer, og hvem de finansieres af.

- **En adfærdskodeks** (code of conduct) for alle lobbyister, hvor lobbybranchen selv står for udformningen. Der er ifølge Kommissionen behov for at konsolidere og evt. forbedre de eksisterende "principper for konsultation" af lobbyister.
- **Et overvågningssystem** med mulighed for at udstede sanktioner i tilfælde af fejlagtig registrering og/eller ved overtrædelse af adfærdskodeksen. Kommissionen foreslår, at ansvaret for overvågningen placeres hos en ekstern instans – uafhængig af Kommissionen.

2.1. Inspiration kan hentes fra Europa-Parlamentet og Bundestag

I grønbogen henviser Kommissionen til, hvordan visse lande samt Europa-Parlamentet har håndteret inddragelsen af lobbyister. Eksempelvis har Europa-Parlamentet et særligt akkrediteringssystem, der giver de registrerede lobbyister fysisk adgang til Europa-Parlamentet. Kommissionen har i dag et lignende database-baseret register (CONECCS), som imidlertid ikke indeholder nogle incitamenter for lobbyorganisationer til at lade sig registrere.

Endvidere fremhæver grønbogen den tyske Bundestag som det eneste nationale parlament i EU med specifikke regler for registrering af lobbyister. Lobbyisterne skal give en lang række informationer, om hvor de er ansat, og om hvem de repræsenterer. Registret er offentligt tilgængeligt på internettet. Lobbyister der ønsker at blive hørt af et parlamentsudvalg, skal som udgangspunkt være registrerede⁵.

3. Åbenhed om forvaltning af EU-støttemidler

Kommissionen ønsker desuden at øge åbenheden og forbedre adgangen til information omkring forvaltningen af EU-støttemidler. Det vil imidlertid kræve et konstruktivt medspil fra medlemsstaterne, der er medansvarlige for forvaltningen af ca. 75 pct. af EU's budget (herunder landbrugsmidler og strukturfonde). Der er aktuelt stor forskel på, hvor meget information medlemslandene vælger at offentliggøre. Danmark nævnes i den forbindelse blandt de lande, der er mest åbne.

Kommissionen foreslår derfor, at medlemslandene forpligtes til at offentliggøre oplysninger om modtagne EU-støttemidler efter ensartede retningslinjer.

⁵ Ikke-registrerede lobby-organisationer kan dog ifølge grønbogen få adgang til et parlamentsudvalg i Bundestag efter særlig invitation fra pågældende udvalg.

4. Høringsrunde løber til 31. august 2006

Kommissionen inviterer alle interesserede parter til at fremsende deres synspunkter til grønbogen inden den 31. august 2006.

Læs mere på internettet:

EU's åbenhedsinitiativ:

http://europa.eu.int/comm/commission_barroso/kallas/transparency_da.htm

Kommissionens pressemeddelelse:

http://www.euo.dk/dokumenter/eu/kom/presse/IP_06_562/

Kommissionens repræsentation i København:

http://www.europa-kommissionen.dk/eu-politik/noegleomraader/inst_udvidelse/aabenhed/

EU-Oplysningen – eNyt:

<http://www.euo.dk/nyheder/eNyt/eNyt0049/>

Med venlig hilsen

Peter Riis
Lokal 3604